

14. september er stevndur

„Keltringur heilsar keltringi“. Hesi orðini eru ov grov til, at Olavus Danielsen, matrikkulstjóri, letur tey fara fram við borðinum uttan avleiðingar. Ein føðingardagsheilsa fer tí at enda í rættinum.

Dagblaðið upplýsir í gjár undir yvirskriftini, „Eg tori ikki at skriva ein nekrolog longur“, at Olavus Danielsen hevur stevnt 14. september.

Olavus Danielsen hevði fyrri stuttum eina føðingardagsheilsu í Dagblaðnum til Jóannes á Oyra-reingjum, sum fór um tey 80.

Føðingardagsheilsan hevur fingið „Spyran“ at skriva eitt bræv í 14. sept.

„...har píkabeiggin heilsar skyldmanninum James Bond. Ein keltringur og annar. Teir báðir, píkabeiggin og James Bond hava gjøgnum tíðirnar gjørt mangar rossahandlar, sum ikki tola dagsins ljós“. Verður m.a. sagt í lesarbrævinum.

— Eg tori ikki at skriva ein nekrolog longur, sigur Olavus Danielsen. — Tað er nógv fyrri, at ein ikki kann skriva eina føðingardagsheilsu longur, uttan at verða svinaður út í blóðunum.

Men í Dagblaðnum verður sagt, at 14.andi skrivar greinina. Líkt er annars til, at talan er um eitt lesarbræv.

jo-mo

Tríggir sýna fram

Ein listarframsýning letur upp í Listaskálanum í Gundadali í dag, hósdag. Tað eru teir tríggir listamenninir, Olivur við Neyst, Torbjørn Olsen og Amariel Norðoy, sum sýna fram. Framsýningin er opin í dag, fríggjadagin, leygardagin og sunnudagin. Allar dagarnar er opið frá kl. 15–20.

Kvinnur — luttakið í politikki!

Hesa áheitanina hevði kendi danski ráðharrin, Bodil Koch, sála, til kvinnurnar fyrri nógvum árum síðani. Men áheitanin er framvegis aktuell. Framvegis eru kvinnurnar í minniluta í politikki.

Í hesi greinini, sum Eva Bendix, journalistur hevur skrivað í bókini „Heltindehistorier“, sum júst er komin út, sigur Bodil Koch:

„I må have opdaget, at politik har at gøre med det vigtigste af alt, med vore tanker om mennesket. At politik går lige midt ind i vor mennesketilværelse, at det er gennem det politiske arbejde, vi bestemmer, hvordan denne tilværelse skal forme sig, menneskeligt og økonomisk.“

Javnaðarkvinnur — í annaðkvöld verður tann triðja javnaðarkvinnustevnan sett. Í hesum sambandi lata vit hesa greinina prenta...

Da Bodil Koch i september 1950 blev udnævnt til kirkeminister i regeringen Hedtoft, var hun den tredje kvindelige minister i en dansk regering. De to foregående var Nina Bang og Fanny Jensen. Bodil Koch skulle blive den mest favnende og den mest utraditionelle minister vi har haft i Danmark. „Midt i en tid hvor alt blev mere og mere teknokratisk, blev Bodil Koch et befriende indslag“, har den senere udenrigsminister Kjeld Olsen fastslået.

Bodil Koch var socialdemokrat, men Karl Marx' skrifter var ikke centrale for hende, som de var det for Nina Bang. Bodil Kochs børn påstår endog at deres mor aldrig har læst Karl Marx!

For Bodil Koch var socialisme først og fremmest det nære forhold til medmennesket. Politik blev hendes måde at nå medmennesket.

„For mor blev politik aldrig et spørgsmål om teknik og viden“, bekræftede Dorte Bennedsen, da hun den 11. januar 1982 forfættede sin mors bisættelse fra Frederiksberg kirke.

Bodil Koch var åben og nægtede at bære maske. Hun mestrede den svære kunst at være sig selv, også offentligt. Hun distancerede sig ikke fra andre, men lod dem komme helt nær.

Det var ikke kun tiden og den verbale demokratisering

der var årsag til at Bodil Koch var dus med alle.

Det faldt simpelt hen Bodil Koch rigtigst at være dus med det dyrebareste hun kendte, medmennesket.

Bodil Koch blev født i 1903 i København. Hun blev sproglig student i 1921. På Københavns universitet blev hun cand. theol. — i 1929.

Bodil Koch traf sin mand på universitetet. Hal Koch og hun fik i alt fire børn.

Bodil og Hal Koch havde i begyndelsen af krigsårene været med i kredsen omkring Dansk Samling og Arne Sørensen. Men i 1944 stemte Bodil Koch på Socialdemokratiet. Hun var blevet socialdemokrat „fordi det er det eneste fornuftige man kan være“, sagde hun lidt afværgende.

Samme år startede hun — måske som et resultat af sin egen politiske bevidsthed — Folkevirke, der havde til formål at vække kvinderne til politisk ansvar. Hun fandt det ærgerligt at så mange gode kræfter gik spildt, fordi kvinder, ligesom hun selv i sit 41. år ikke deltog i politik. Derfor skulle Folkevirke, „der ikke er en forening, men en bevægelse“, være tværpolitisk. Og denne bevægelse skulle lære kvinder at holde op med at være generte, når de talte offentligt.

I et brev fra 1959 skriver hun:

„Jeg skriver til jer, ikke

John Foster Dulles og Bodil Koch. Við ein dogurða, sum danska stjórnin helt í samband við ein toppfund í Nato í 1958, segði danski kirkjumálaráðharrin, Bodil Koch, klárt og skiliga sína hugsan um politikkin hjá USA í fjareystri. Ameríkanski uttanríkisráðharrin kennist eitt sindur skakkur. Men kirkjumálaráðharrin fekk ikki rós frá stjórn síni fyrri orðini...

som folketingsmedlem, men som et ganske almindeligt menneske, som mor og husmor. Hvorfor kommer I dog ikke til vore politiske valgmoder? Svarer I, at I ikke interesserer jer for politik? Det kan umuligt være sådan. Der må være noget I har overset eller glemt at tænke igennem. I må have opdaget at politik har at gøre med det vigtigste af alt, med vore tanker om mennesket. At politik går lige midt ind i vor mennesketilværelse, at det er gennem det politiske arbejde, vi bestemmer, hvordan denne tilværelse skal forme sig, menneskeligt og økonomisk.

Kvinder skulle ryste generteden af sig, kvinder skulle vove sig op på talerstolen, fordi „presset af ubrugte ord og tanker kan blive for stort“.

I den henseende var Bodil Koch et kvart århundrede forud for rødstrempene, og hvert Folkevirke-kursus er, også i dag, som en ø-lejr, hævder deltagerne.

„Det er kvinderne, der skal indgyde samfundet menneskelig ånd“, hævdede Bodil Koch, der ikke kunne lide at blive kaldt kvindesagskvinde. Hun anså sig selv for utålmodig med hensyn til kvindesagen og orkede ikke at tage de gamle kendte diskussioner om og om igen: „Hvis nogen siger til mig at kvindens plads er i hjemmet og at børn er nærmere knyt-

tet til deres mor end til deres far, så siger jeg eftertænksomt Nåh? eller Tænk?“ „Jeg skal sige dig“, tilføjede hun, „at hvis folk har hørt så dårligt efter, hvis de har deltaget så lidt i alle de diskussioner vi har haft de sidste 100 år — så får de ikke gratis undervisning hos mig!“

Bodil Koch var højt respekteret i Socialdemokratiet, i regeringen og i store dele af befolkningen. Jens Otto Krag skriver i sin dagbog fra januar 1972: „Bodil er død. Hvorfor er det altid de bedste blandt politikerne, der dør?“

Alligevel nåede hun aldrig at komme helt ind i magtcentret i de regeringer, hun sad i. Man værdsatte hendes bredde og hendes råd.

Bodil Koch vidste godt at hun var vellidt:

„Men når der skal være kriseforlig er det aldrig mig der bliver tilkaldt“, sagde hun engang selvironisk.

„Alting drejer sig om hvorvidt man vil åbne sig for livet eller vise det fra sig“, var et af de ord hun levede efter. Men kan det bruges i det politiske dagligliv? Bodil Koch gjorde det.

Ved en regeringsmiddag i 1958 på Langelinieapavillonen i København i anledning af et Nato-møde var USAs udenrigsminister John Foster Dulles en af hædersgæsterne. Her undlod Bodil Koch ikke — men et rødvin-

glas i den ene hånd og en stor cigar i den anden — at give den amerikanske gæst klar besked om, hvad hun mente om hans lands politik i Sydostasien.

Det fik hun ikke ros for af sin regering.

Bodil Koch blev i pressen kritiseret for sin åbenhjertighed, sin anti-ameriknisme, sine alt for praktiske jerseykjoler og flade sko, sine store cigarer, sin højtravenhed, sin accept af øst-europæiske styreform og meget, meget andet. Selv påstod hun, at det ikke var fordi hun var kvinde, at hun blev så stærkt kritiseret, det vil aldrig kunne afgøres, om det har spillet ind. Hun hævdede, at kritikken ikke gik hende på, men til gengæld klagede hun over, at hun ikke syntes, hun magtede tilstrækkeligt, at opgaverne faldt hende for svære:

„Jeg hører desværre til de mennesker, der må gå direkte gennem helvedes porte inden en ting lykkes“, sagde hun, og hendes datter har fortalt, at hun sjældent kom let til sine beslutninger: „Mor kunne bruge dage og nætter til at endevende en sag, og utallige er de søvnløse nætter, hun har haft, inden hun kunne beslutte sig — især når hun havde en anden mening om sagen end de andre.“

Bodil Koch havde selvtilid — men skråsikker blev hun aldrig.

Til Bretlands fyrir BBC

Gary M. Davies, tann ungi talentfulli dirigeturin hjá Tvoroyrar hornorkestru, fer síðst í hesum mánaðinum til Bretlands, har hann fyrir BBC skal stjórnað eitt av teimum leiðandi Bretsku hornorkestrum til eina radio-upptøku.

Vinnu meg í Bingo

20	41	52	88
VÁRSINGO '83	VÁRSINGO '83	VÁRSINGO '83	VÁRSINGO '83